

partii naleraq

EM 2015/150, 151, 152, 157, 158 & 159
10. november 2015

Beslutningsforslags punkterne 151, 150,152,157,158,159 1. behandles sammen.

150: Forslag til Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald. (Affaldskonventionen)

&

151: Forslag til Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af IAEA konvention om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologisk nødstilfælde (Bistandskonventionen)

&

152: Forslag til Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International konvention til bekæmpelse af nuklear terrorisme.

&

157: Forslag til Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International Labour Organization (ILO) konvention nr. 115 om beskyttelse af arbejdere mod ioniserende stråling.

&

158: Forslag til: Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af ændring til IAEA's konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer.

&

159: Forslag til: Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af IAEA konvention om nuklear sikkerhed.

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)

De seks fremlagte beslutningsforslag giver os i Partii Naleraq anledning til at fremkomme med vores udtalelse til konventionerne, der omhandler radioaktivt materiale.

Partii Naleraq er grundlæggende enige i af vigtigheden af at følge konventionerne, der har til formål at beskytte samfundet og mener at en implementering af disse kan ikke modsiges, og derudover mener vi, at følgende emner bør belyses nærmere:

- Det grønlandske folk bør have udvinding af radioaktive stoffer som målsætning, og sådan en målsætning skal give anledning til at befolkningen, i kraft af at de sammen ejer landet, bør tage stilling til emnet.
- Det grønlandske folk skal forud for sådan en stillingtagen gives fyldestgørende informationer om emnet.
- Naalakkersuisut bør, som det er beskrevet i koalitionsaftalen, være åbne omkring deres regeringsførelse.
- Selvom det ikke er deres målsætning, at udvinde radioaktive stoffer, giver en implementering af disse konventioner anledning til at effekterne af administrative og økonomiske følger skal belyses (Fordi vi ikke har de fornødne informationer og erfaringer, og dette vil kræve, at vi henter ekspertise udefra).
- De bør også forklare i forståelige vendinger, hvad IAEA's målsætninger er, ligeledes forklare, hvilke krav IAEA har stillet overfor WHO.
- Har råstofvirksomhederne og dens ejere, chefer, samt samarbejdspartnere baggrund som vi og befolkningen burde kende til før vi beslutter noget?

Når vi ikke engang kan få bevilliget en arealtildeling, når vi ansøger om areal til at bygge et hus, er det indlysende at ejerne af arealerne, som er grønlænderne, bør høres, før det gives tilladelse, og de skal bestemme, om der skal gives tilladelse eller ikke.

Den aktuelle procedure for bestemmelserne giver anledning til bekymring for alle parter. En ulykke ved udvinding af radioaktive materialer kan være omfattende og kan ikke sidestilles med almindelig minedrift, og disse fremlæggelser dokumenterer at udvinding af radioaktive materialer er meget kompliceret. Hvis der bliver udslip af radioaktive materialer, vil det skabe omfattende problemer for de næste generationer, ikke kun for ti eller hundrede år, men for tusinde år, derfor er det vigtigt at være ekstra varsomme, som ikke mindst kommer til udtryk i disse fremlagte internationale konventioner.

Vi i Partii Naleraq er vidende om at der blandt medlemmerne i salen, er enkelte, der anser sig selv for eksperter i disse spørgsmål, og vi gør os umage med at indsamle viden om de enkelte punkter, men vi må tilstå, at hvis vi på nuværende tidspunkt begynder at læse al læsestof, med supplerende informationer fra lægmænd, vil det tage flere år, før vi kan sige at vi har tilstrækkelig viden om emnet. Så vi kan konkludere at hvis der er nogen, der påstår at have viden om emnet her i salen er fuld at løgn, og de ved ikke noget om virkningerne. Det er normalt, at vi er bange for noget vi ikke ved noget om, og kan derfor ikke støtte det før vi ved noget om det, og der er i flere tilfælde, siden 80'erne, at der er besluttet noget om udvinding og forundersøgelse af radioaktive materialer, indtil der dukker noget mere interessant op. Sparsomme undersøgelser har vist at Grønland er fyldt med mineraler, og undergrunden er endnu ikke kortlagt fuldstændigt.

Befolkningen i verden gør at en efterspørgsel at mineraler ikke vil aftage, og det er et skattekammer, der er af stor værdi, og det er sikkert at der nok skal blive åbnet hundreder af miner. Vi vil fra Partii Naleraq gøre klar, at spørgsmålet om udnyttelse af vores ressourcer (ikke mindst levende) bør behandles særskilt fra dette emne, fordi det er vigtigt at påpege, at den grønlandske befolknings udbytte bør sikres. Vi synes at dette spørgsmål bør diskuteres først, så vi undgår at der gives gratis ud af samfundets ressourcer, og det er synd at vores kolleger ikke har forstået det, og denne tilgang er meget farlig.

Sommetider kan man forundres over om dette kan sammenlignes med eventyret om Hans & Grethe og den skumle heks der prøver at lokke børnene med en flot og forkromet facade. Disse forslag skal tages meget seriøst og bør overvejes grundigt, da det kan have alvorlige følger i 100.000 år.

Lad os oplyse befolkningen om at disse tiltag bør følges med et roligt folk, lad os oplyse dem om at vores rigdomme og andre ressourcer bør udvindes på en forsvarlig måde. Det bør vi som sidder her i salen også sikre. Det skal vi gøre på en redelig måde og diskutere tingene i den rigtige rækkefølge og ikke haste os frem til konklusioner. Vi bør sikre de nødvendige først.

Tak

Per Rosing Petersen